

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: E. H., nar. X
státní příslušnost X

zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou
sídlem Karlovo náměstí 18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 5. 8. 2021, č. j. MV-50652-9/OAM-2021,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se svou žalobou podanou nejprve k Městskému soudu v Praze a postoupenou jeho usnesením ze dne 24. 8. 2021, č.j. 20 A 62/2021-10 (nabylo právní moci ke dni 25. 8. 2021) Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí

žalovaného ze dne 5. 8. 2021, č. j. MV-50652-9/OAM-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo jako opožděné zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímací středisko cizinců Zastávka (dále též „prvostupňový orgán“) ze dne 15. 6. 2021, č. j. CPR-3108-25/ČJ-2021-931200-SV (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o správním vyhoštění“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na dva roky. Počátek doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byl stanoven v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy uplyne doba k vycestování z území členských států Evropské unie, která byla stanovena v délce 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Na žalobce se nevztahují důvody znemožňující vycestování.

II. Napadené rozhodnutí

3. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval dosavadní průběh řízení a obsah správního spisu. Následně se již zabýval tím, proč bylo podané odvolání jako opožděné zamítnuto. Konkrétně uvedl, že žalobce podal prostřednictvím právní zástupkyně odvolání dne 25. 6. 2021 v 22:58 hod. do datové schránky Ministerstva vnitra. S ohledem na tyto okolnosti mohlo být dané podání administrativně zpracováno až následující pracovní den, což znemožnilo, aby bylo ještě v odvolání lhůtě postoupeno příslušnému správnímu orgánu I. stupně.
4. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že lhůta k podání odvolání je zachována za předpokladu, že je u nadřízeného správního orgánu podáno z vážných důvodů, jejichž existenci musí žalobce prokázat, což neučinil. Takto postupoval přesto, že součástí prvostupňového rozhodnutí bylo rovněž řádné poučení o možnosti podání opravného prostředku.
5. Ze strany žalobce se navíc jednalo o již druhé odvolání v pořadí, které bylo podáno stejnou právní zástupkyní. Podle žalovaného proto bylo nutné považovat odvolání za opožděné, přičemž nebyly dány ani důvody pro zrušení prvostupňového rozhodnutí v rámci přezkumného řízení.

III. Žaloba

6. V žalobě bylo namítáno, že žalovaná dospěla k nesprávnému právnímu názoru, pakliže posoudila podané odvolání jako opožděné. Předně žalobce poukázal na skutečnost, že poučení obsažené v prvostupňovém rozhodnutí bylo nepřesné a zavádějící. V této souvislosti zdůraznil, že Příjímací středisko cizinců Zastávka nemá na rozdíl od Ředitelství služby cizinecké policie datovou schránku. Z toho důvodu bylo odvolání podáno u žalovaného (Ministerstva vnitra), které podle dotčené právní úpravy plní v dané oblasti veřejné správy úkoly nadřízeného správního orgánu.

7. Na základě výše uvedeného žalobce krajskému soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

8. Ve svém vyjádření žalovaný uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. V tomto ohledu pak v zásadě zopakoval argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. Konkrétně zdůraznil, že odvolání sice bylo podáno před koncem zákonem stanovené lhůty, ale u nepřislušného správního orgánu, protože byly splněny podmínky k tomu, aby bylo jako opožděné zamítnuto. Z tohoto důvodu žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

9. S ohledem na skutečnost, že žalobní námitky směřují výhradně proti právnímu závěru žalovaného o opožděnosti podaného odvolání, krajský soud se při rekapitulaci správního spisu zaměřil pouze na okolnosti, které jsou v tomto ohledu relevantní.
10. Na základě policejní dokumentace bylo vůči žalobci zahájeno řízení o správním vyhoštění. Do správního spisu byl poté založen protokol o výsledku žalobce ze dne 26. 1. 2021 a závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR k možnosti vycestování žalobce ze dne 27. 1. 2021 (včetně informace o zemi původu). Následně bylo vydáno rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 3. 3. 2021, č. j. CPR-3108-17/ČJ-2021-931200-SV (dále jen „první rozhodnutí o správním vyhoštění“), kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba dva roky, po kterou nemůže vstoupit na území členských států Evropské unie.
11. Prvotní rozhodnutí o správním vyhoštění však bylo zrušeno k odvolání žalobce podaného prostřednictvím jeho právní zástupkyně do datové schránky prvostupňového orgánu, a to rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 5. 2021, č.j. MV-50652-4/OAM-2021. Posléze došlo k vydání prvostupňového rozhodnutí, proti kterému žalobce podal odvolání opět prostřednictvím své právní zástupkyně, ovšem do datové schránky žalovaného (Ministerstva vnitra), a to dne 25. 6. 2021 v 22:58 hod., tedy krátce před uplynutím zákonem stanovené odvolací lhůty. Odvolání bylo následně postoupeno prvostupňovému orgánu, který jej se stanoviskem a správním spisem postoupil zpět žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
13. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

14. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
15. Žaloba **není důvodná**.
16. Krajský soud předně připomíná, že napadeným rozhodnutím bylo odvolání žalobce jako opožděné zamítnuto. Z toho důvodu žalobce brojil proti zákonnosti napadeného rozhodnutí výhradně s odkazem na skutečnost, že pro takový postup nebyly splněny zákonné podmínky, protože podal odvolání v zákonné lhůtě u žalovaného jako nadřízeného správního orgánu, a to kvůli nepřesnému a zavádějícímu poučení prvostupňového orgánu.
17. Podle ust. § 170 odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí: *„Proti rozhodnutí o správním vyhoštění lze podat odvolání do 10 dnů; jde-li o rozhodnutí o správním vyhoštění cizince mladšího 18 let, činí lhůta pro odvolání 15 dnů. Odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění má vždy odkladný účinek.“*
18. Podle ust. § 86 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále je „správní řád“) platí: *„Odvolání se podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal.“* V této souvislosti je v ust. § 40 odst. 1 písm. d) téhož zákona stanoveno, že: *„je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.“*
19. Jak plyne z názorů doktríny k předmětnému ustanovení správního řádu, zákon požaduje pro docílení efektu zahájení odvolacího řízení, aby odvolání bylo podáno věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, s výjimkou situace upravené v citovaném § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu (viz k tomu Potěšil, L. In. Potěšil, Hejč, D., Rigel, F., Marek, D. Správní řád. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 428 – 429). Odvolání, které takto podáno nebylo a nebylo včas postoupeno příslušnému správnímu orgánu, je odvoláním opožděným.
20. Podle ust. § 165 písm. b) zákona o pobytu cizinců poté platí, že: *„Ministerstvo v rámci působnosti ve věcech vstupu a pobytu cizinců na území a jejich vycestování z tohoto území plní úkoly nadřízeného správního orgánu vůči ředitelství služby cizinecké policie.“* Ze zákonem stanovených hierarchických i funkčních vazeb mezi Ministerstvem vnitra a Ředitelstvím cizinecké policie, resp. jeho organizačními složkami je zřejmé, že Ředitelství cizinecké policie, Příjímací středisko Zastávka není přímou organizační složkou Ministerstva vnitra, nýbrž z organizačního i funkčního hlediska samostatným správním orgánem na úseku pobytu cizinců (srov. § 161 – 165 zákona o pobytu cizinců).
21. Mezi stranami není sporné, že žalobci bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno dne 15. 6. 2021 do datové schránky právní zástupkyně (viz doručenka datové zprávy).

Stejně tak žalobce nerozporoval skutečnost, že odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo podáno do datové schránky Ministerstva vnitra ČR jako odvolacího orgánu dne 25. 6. 2021 v 22:58 hod., tedy krátce před koncem zákonem stanovené lhůty (viz průvodka doručeného odvolání). Ke zpracování daného podání ze strany žalovaného pak došlo až následující pracovní den, resp. po uplynutí lhůty k podání odvolání.

22. Krajský soud se neztotožňuje s argumentací žalobce, že postup spočívající v učinění odvolání u žalovaného jakožto správního orgánu vyššího stupně ve smyslu odkazovaného ustanovení správního řádu, bylo odůvodněno existencí vážných důvodů, které jsou zákonem pro takový postup předvídány.
23. Součástí prvostupňového rozhodnutí je rovněž poučení o opravném prostředku, ve kterém je uvedeno, že: *„Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 81 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat prostřednictvím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjemací středisko cizinců Zastávka, Havířská 514, 664 84 Zastávka u Brna, odvolání k Ministerstvu vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, a to podle § 170 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.“*
24. Žalobce pak nezpochybňuje, že by výše uvedené poučení zcela neobsahovalo některou ze zákonných náležitostí ve smyslu ust. § 68 odst. 5 správního řádu. Naopak žalobce spatřoval nepřesnost a zavádějící charakter poučení v tom, že podle něj mělo být odvolání podáno u Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjemací středisko cizinců Zastávka, přestože toto příjímací středisko nemá svou vlastní datovou schránku. Z toho důvodu mělo být odvolání podáno u žalovaného jako správního orgánu vyššího stupně.
25. Podle názoru krajského soudu se jedná o účelový postup a argumentaci žalobce, který byl ve správním řízení zastoupen advokátkou, tedy právním profesionálem. Z obsahu poučení je zřejmé, že prvostupňovým orgánem je příslušné Ředitelství služby cizinecké policie, přičemž související údaje označují adresu pro případné doručování písemností. Za podstatnou navíc zdejší soud považuje skutečnost, že se v nyní projednávané věci jednalo o již druhé odvolání v pořadí, přičemž první z nich bylo na základě totožného poučení podáno stejnou právní zástupkyní právě do datové schránky prvostupňového orgánu (viz dodejka datové zprávy – odvolání proti prvnímu rozhodnutí o správním vyhoštění).
26. Na základě těchto okolností proto nelze vycházet z toho, že by právní zástupkyně nebyla na základě poučení schopna spolehlivě rozeznat, kdo je prvostupňovým orgánem a zda má zřízení datovou schránku či nikoliv. Účelovost výše popsaného postupu navíc zesiluje skutečnost, že podání bylo učiněno do datové schránky žalovaného jako správního orgánu vyššího stupně mimo úřední hodiny, resp. v noční době, a to těsně před uplynutím zákonem stanovené odvolací lhůty. Z povahy věci bylo proto vyloučeno, aby žalovaný podání zpracoval a postoupil příslušnému správnímu orgánu v rámci odvolací lhůty, čehož si musela být právní zástupkyně dobře vědoma.
27. Toto pochybení zástupkyně žalobce při poskytnutí právní služby tak nelze klást k tíži žalovanému, který odvolání podle ust. § 92 odst. 1 správního řádu jako opožděné

zamítl, protože prokazatelně nebylo ve stanovené lhůtě podáno u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřovalo (ust. § 86 odst. 1 správního řádu). Stejně tak žalovaný neměl s ohledem na okamžik doručení odvolání objektivně možnost postoupit ho ještě v odvolací lhůtě příslušnému správnímu orgánu (tzn. prvostupňovému orgánu), čímž by jinak mohla být odvolací lhůta zachována (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2007, č. j. 8 As 38/2005-91, a ze dne 9. 1. 2008, č. j. 2 As 47/2007-53; dostupná na www.nssoud.cz).

28. Podpůrně a per analogiam lze odkázat rovněž na právní názor Ústavního soudu, který ve vztahu k uplatnění opravným prostředkům v soudním řízení vyslovil v nálezu ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 669/09 (dostupný na www.usoud.cz): „Podle názoru Ústavního soudu obecnému soudu ale rozhodně nelze přičítat (a dovozovat z toho porušení základního práva na spravedlivý proces), že se odvolání nepodařilo zaslat příslušnému soudu v zákonné lhůtě pro podání odvolání, neboť celý tento procesní postup obecných soudů byl v první řadě vyvolán chybným úkonem samotného stěžovatele, který svoje odvolání podal k nepříslušnému soudu. Neexistuje žádný důvod, pro který by nebylo možné aprobovat ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu, na kterou ve svém usnesení odkazuje Vrchní soud v Olomouci. Podle Nejvyššího soudu je pro včasnost podaného odvolání „rozhodující buď datum podání odvolání na poště, pokud je adresováno příslušnému soudu, nebo předložení odvolání příslušnému soudu“ (např. R 23/86), tj. v dané věci Krajskému soudu v Ostravě. To se v daném případě nestalo a nestalo se ani to, že by se okresnímu soudu podařilo ve lhůtě pro podání odvolání doručit napadené rozhodnutí tomu soudu, kde jej bylo třeba podat. [...]. Z obsahu ústavní stížnosti ani z rozhodnutí obecných soudů nevyplývá, že by byl stěžovatel obecným soudem nesprávně o odvolání poučen, tudíž je nutno vzhledem k výše řečenému rozhodnutí obecného soudu ústavně aprobovat, neboť fatální chybu stěžovatele (podání nepříslušnému soudu) ovlivňující další osud jeho podání nelze přesunout na obecný soud.“

VII. Závěr a náklady řízení

29. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
30. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16. listopadu 2021

v.r.

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D.,

samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.